

Bog anmeldelser

Anmeldere: Amanuensis, cand. oecon. *Erik Johnsen*, viceinspektør, civiløkonom *Fl. Klöcker-Larsen* og civilingeniør, civiløkonom *Leif Monies*.

Eric Gellerstedt: Aktiv personaltjänst. Bonniers Uggleböckerna, Stockholm, 1961, 169 sider. Sv. kr. 14,50 indb., sv. kr. 17,50 indb.

Eric Gellerstedt er personaldirektör i Försäkrings AB Skandia.

Formålet med bogen er at beskrive det arbejde, der udføres – eller bør udføres – af en personaleafdeling. Fremstillingen er præget af konkrete problemstillinger, mens den teoretiske baggrund for disse problemstillinger kun berøres perifert.

»Aktiv personaltjänst« er ikke og prætenderer heller ikke at være en lærebog i personaleadministration, men den giver en udmærket indføring i visse dele af faget, særligt områderne personaleudvælgelse og aflønning.

Fl. Klöcker-Larsen.

Kompas-Danmark. Index over Danmarks Industri og Næringsliv. 2. udgave. Forlaget Kompas A/S, København 1962. 1348 s., 95 kr.

Kompas-Danmark er et index i håndbogsform over en halv snes tusinde danske virksomheders produktion, salg og tjenesteydelser. Første udgave forelå i 1961 med 9100 virksomheder, anden udgave i 1962 med 9800; tredje udgave vil komme i indeværende år med 10.000 virksomheder, og dermed vil Kompas blive et regelmæssigt udgivet hovedværk, der med sine oplysninger om ca. 16.000 varer og tjenesteydelser vel nok er den mest omfattende håndbog, som findes inden for sit område herhjemme.

Kompas stammer fra Schweiz, hvor den udkom første gang i 1947, og hvor 13. udgave er under forberedelse. Kompas

er internationalt udbygget, idet den desuden foreløbig er udgivet i Belgien, Frankrig, Italien, Spanien, Storbritannien, Sverige og Østrig og er under forberedelse i Grækenland, Holland, Vesttyskland og endog i U. S. A. Decimalklasserinddelingen af varer og tjenesteydelser koordineres mellem de nationale udgaver og følger FN's princip herfor. Selv om de nationale udgaver endnu ikke er fuldt udbyggede og den internationale dækning endnu ikke er fuldstændig, er Kompas-bøgerne givet det hidtil bedst udbyggede system til både nationalt og internationalt at finde leverandører eller kunder efter.

Ved siden af enkelte redaktionelle oplysninger og firmaannoncer består værket af 3 afsnit: varefortegnelse, varemærke-register og firmafortegnelse.

Første afsnit indledes med en alfabetisk varefortegnelse over de 16.000 varer og tjenesteydelser suppleret med visse samlende betegnelser. Trods sit store omfang må man alligevel tage fantasien til hjælp her som ved brugen af andre fortegnelser for at finde frem. Dels er og kan der ikke altid være enighed om en vares »rette« betegnelse, dels kan man give sig til at søge efter for specifikke varer. Den alfabetiske varefortegnelse findes naturligvis på dansk, men af hensyn til værkets internationale karakter tillige på engelsk og tysk; andre sprog som f. eks. fransk og spansk må vel komme til i senere udgaver.

I den næste del af dette afsnit, som udgør omkring halvdelen af bogen, findes baseret på varenumrenes decimalklassifikation oplysninger for hver vare om,

hvem der her i landet producerer den eller lader den fremstille gennem underleverandører eller forhandler den som grossist eller agent. Da grossister og agenter ikke er så godt »dækket« som producenterne, har Kompas en skævhed til fordel for de sidste, men det kan efterhånden rettes. Oplysningerne hidrører selvfølgelig fra virksomhederne selv, og selvfølgelig kan man ikke laste Kompas for fejlagtige oplysninger, men ud fra personlige erfaringer må anmelderen desværre konstatere, at en del – hovedsagelig mindre – virksomheder ikke har været tilstrækkeligt omhyggelige med deres oplysninger. Der er således truffet firmaer, der har givet ufyldstgørende, til tider direkte misvisende informationer om deres produktion. Kompas' værdi står og falder med rigtigheden af de informationer, der publiceres. Det er beklageligt, hvis Kompas uforskyldt skal lide under manglende eksakthed, og det kan næppe heller gavne virksomhederne. Det må antages at ligge uden for det mulige, at Kompas normalt kan foretage nogen form for kontrol.

Det synes som om virksomheder har aversion mod at lade sig rubricere som værende fabrikanter alene ved underleverandører. Et af tidens tegn er strukturrationalisering med udstrakt anvendelse af underleverandører, så hvorfor ikke klart vise, at man følger med tiden?

Et kort og derfor ikke udtømmende afsnit viser varemærker og deres indehavere.

Sidste afsnit indledes med en alfabetisk firmafortegnelse med angivelse af hvilken by, man i afsnittets hoveddel skal finde data om firmaerne. Disse data omfatter foruden navn, adresse og telefon ofte bankforbindelse, navne på ledende personer og på bestyrelse og andre praktiske detailoplysninger, undertiden også aktiekapital og antal ansatte, men sjældnere omsætning og salgsprogram. Betydningen af Kompas vil forøges væsentligt, hvis

man på en eller anden måde fik angivet, hvor man i varefortegnelsen skal søge kendskabet til den enkelte virksomheds salgsprogram nærmere uddybet. – Den, der bruger Kompas, danner sig et skøn over firmaerne på grundlag af deres egne oplysninger, men skønnet er meget usikkert. Der nok en tendens til at angive antallet af ansatte for stort, og uden brancheangivelse siger selv det rigtige antal af ansatte ikke så meget. En specifikation af antallet suppleret med angivelse af omsætningen og eventuelt aktiekapitalen vil sammen med branchen dog give et lidt sikrere skøn, som man kan være interesseret i at anstille, hvad enten man er kunde eller leverandør.

Som førstehånds informationskilde har anmelderen haft megen gavn af de to udgaver, der foreligger på dansk, og værkets betydning for den enkelte er klar. Men Kompas er på grund af sit indhold af et meget stort antal oplysninger ordnet på en let tilgængelig måde et godt kildemateriale for udviklingsarbejdet i virksomhedernes marketingafdelinger og for både den erhvervsøkonomiske og samfundsøkonomiske forskning. Med relation hertil får man ved gennemgang af værket et tydeligt billede af, hvor splittet dansk industri er i et utal af små enheder med en uhyre vidt dreven differentiering. Spørgsmålet om dette er rationelt og rentabelt melder sig atter og fortsætter i spørgsmålet, om det er fremmede for vor konkurrenceevne over for udlandet ganske uanset markedskonstellationerne.

Leif Monies.

Russell L. Ackoff: Scientific Method, optimizing applied research decisions. John Wiley & Sons, Inc., New York and London, 1962. 464 s., 72 sh.

Ackoff er professor ved afdelingen for virksomhedsledelse ved Case Institute of Technology og direktør for afdelingens operationsanalysegruppe. Han har som medforfatter til bogen sine to medarbej-